

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 46/07-50

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. septembra 2008 v pléne zloženom z predsedu Milana Ľalíka a zo sudcov Petra Brňáka, Ľubomíra Dobríka, Ľudmily Gajdošíkovej, Juraja Horvátha (sudcu spravodajcu), Sergeja Kohuta, Jána Lubyho, Lajosa Mészárosa, Marianny Mochnáčovej, Ladislava Orosza a Rudolfa Tkáčika prerokoval prijatú sťažnosť M. H., R., a Ľudovej strany – Hnutie za demokratické Slovensko, B., zastúpených advokátkou JUDr. J. Z., P., ktorou namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce R. konaných 2. decembra 2006 podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, za účasti J. F., R., a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. H. a Ľudovej strany – Hnutie za demokratické Slovensko **z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. decembra 2006 doručená sťažnosť M. H. (ďalej len „sťažovateľka v 1. rade“) a Ľudovej strany – Hnutie za demokratické Slovensko (ďalej len „sťažovateľka v 2. rade“; spolu ďalej len „sťažovateľky“), ktorou podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) namietali neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce R. (ďalej len „obec“) konaných 2. decembra 2006.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že sťažovateľka v 1. rade kandidovala vo voľbách za starostku obce za Ľudovú stranu – Hnutie za demokratické Slovensko a získala 214 platných hlasov. Jediný protikandidát, proti ktorému sťažnosť smeruje, J. F. (ďalej aj „odporca“) ako nezávislý kandidát získal 217 platných hlasov (rozdiel troch hlasov). Do zoznamu voličov bolo zapísaných 629 oprávnených voličov, voličom bolo vydaných 438 obálok a rovnaký bol počet odovzdaných obálok. Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu obce bol 431. Podľa zápisnice miestnej volebnej komisie (ďalej len „MVK“) bol za starostu obce zvolený odporca s počtom 217 platných hlasov.

Sťažovateľky v sťažnosti prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu tvrdili, že v priebehu napádaných volieb starostu obce došlo k porušeniu čl. 30 ústavy a k porušeniu ustanovení § 28 ods. 1, § 31 ods. 6, § 33 a § 37 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „volebný zákon“), čo podľa ich názoru viedlo k nezákonnosti a neústavnosti volieb starostu obce.

Sťažovateľky svoje tvrdenia odôvodnili tak, že „... pri voľbách došlo zo strany niektorých členov volebnej komisie k protiprávnej manipulácii s hlasovacími lístkami, ako aj k ďalšiemu konaniu členov volebnej komisie, ktoré“ bolo „v priamej príčinnej súvislosti s výsledkami volieb,“ keď

„- po vysypaní hlasovacích lístkov, resp. obálok s hlasovacími lístkami z urien tieto neboli spočítané,

- nebolo umožnené starým a chorým ľuďom hlasovať mimo volebnej komisie (prenosnou urnou), ktorí o to požiadali ústne prostredníctvom svojich rodinných príslušníkov (volebná komisia umožnila hlasovať iba tým, ktorí o tom požiadali písomne na vyplnenej a podpísanej žiadosti zasielanej spolu s oznámením o čase a mieste konania volieb),

- pri otváraní obálok sa v jednej našli tri hlasovacie lístky, ktoré keďže boli neplatné sa

uložili najskôr k neplatným, no neskôr boli presunuté k platným a boli započítané do výsledkov hlasovania. ...

Spomínané námietky boli dňa 06. 12. 2006 prerokované na III. zasadaní Obvodnej volebnej komisie Č... za účasti pozorovateľiek volieb... p. A. H. a p. Ž. S. „, ktoré dodali, že «- komisii bolo daných k dispozícii 300 obálok označených pečiatkou obce so štátnym znakom, 200 ďalších obálok bolo pripravených ale neopečiatkovaných, pričom pečiatka obce nebola k dispozícii volebnej komisii,

- predsedníčka miestnej volebnej komisie menovaná starostom obce spolu s podpredsedníčkou volebnej komisie taktiež menovanej starostom obce využili svoje hlasovacie právo v poobedňajších hodinách v čase, keď vo volebnej miestnosti bolo najviac voličov (cca 50), pričom tieto „boli pri voličoch, ktorí hlasovali a vtedy aj obidve boli odvoliť“,

- konkretizovali osoby, ktorým nebolo umožnené hlasovať prenosnou urnou, resp. osoby, ktoré tlmočili žiadosť svojich príbuzných o takúto formu hlasovania, a to J. S., K. K. pre svoju manželku a p. T. pre svojho švagra.».

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti sťažovateľky žiadali, aby ústavný súd vydal toto rozhodnutie:

„Vol'by starostu obce R. konané dňa 02. decembra 2006 vyhlasuje za neplatné.“

Prílohu sťažnosti okrem iného tvorilo podanie A. S. z 3. decembra 2006 adresované obvodnej volebnej komisii Č. (ďalej len „OVK“) označené ako „Námietka voči nespokojnosti k práci členov voleb. komisie vo volebnom okrsku R.“, v ktorom namietala, že „po ukončení hlasovania neboli zapečatené nepoužité hlasovacie lístky a obálky. ... po vysypaní z úrn odovzdané obálky neboli spočítané... bolo odmietnuté hlasovanie pre tých voličov, ktorí požadovali voliť do prenosnej urny a táto požiadavka bola nahlásená ústne rodinnými príslušníkmi. ... Pri otváraní obálok sa našli v jednej obálke tri (3) hlasovacie lístky, ktoré boli neplatné a odložené k ostatným neplatným. Malo ich byť spolu 10 nakoniec ich bolo iba 7 a tie 3 sa presunuli k platným hlasovacím lístkom jednému z kandidátov.“.

Sťažovateľky v prílohe predložili ústavnému súdu aj *«Záznam z riešenia podania „Námietky – nespokojnosti k práci členov volebnej komisie vo voľbách do orgánov samosprávy obcí – vo volebnom okrsku v Obci R.“, ktorú podala A. S., členka volebnej komisie R. za ĽS – HZDS, ktorá bola prerokovaná na III. zasadaní Obvodnej volebnej komisie Č. 6. 12. 2006...»*. Z obsahu tohto záznamu vyplýva, že OVK k veci vypočula A. H. a Ž. S., ktoré boli v čase konania volieb prítomné vo volebnej miestnosti ako pozorovateľky a v súvislosti s voľbami zhodne uviedli skutočnosti prezentované A. S.

OVK odporučila sťažovateľkám podať sťažnosť ústavnému súdu pre nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy obce.

Na podporu tvrdení o neumožnení hlasovania niektorým obyvateľom obce mimo volebnej miestnosti do prenosnej volebnej schránky zaslala právna zástupkyňa sťažovateľiek ústavnému súdu *„čestné prehlásenia“* M. T. a K. K., obe z 29. decembra 2006, ktoré boli doručené ústavnému súdu 28. februára 2007.

Pred prijatím sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd v zmysle ustanovení § 31 ods. 2 v spojení s § 62 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len *„zákon o ústavnom súde“*) listom z 28. februára 2007 vyžiadal od obecného úradu obce kópiu zápisnice MVK o výsledku volieb v obci do obecného zastupiteľstva a starostu obce, ktorá bola ústavnému súdu doručená 8. marca 2007.

Ústavný súd uznesením č. k. PL. ÚS 46/07-14 z 9. mája 2007 prijal sťažnosť sťažovateľiek na ďalšie konanie a 15. mája 2007 vyzval odporcu, aby sa vyjadril k sťažnosti. Vo vyjadrení, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 4. júna 2007, odporca okrem iného uviedol:

„Volieb do obecného zastupiteľstva a na starostu obce R. konaných dňa 2. 12. 2006 som sa zúčastnil ako kandidát na starostu obce. Z pozície kandidáta na starostu obce som nemal žiadny priamy ani nepriamy vplyv na priebeh a výsledky volieb. Vzhľadom na

uvedené sa k vecnej stránke volieb vyjadrujem na základe informácií, ktoré som obdržal po oboznámení sa s obsahom sťažnosti.

Na základe získaných informácií o priebehu a výsledku volieb som toho názoru, že voľby sa uskutočnili v súlade so zákonom. Nie sú mi známe žiadne také skutočnosti závažného charakteru, ktoré by spôsobili ich neplatnosť. ...

Vzhľadom na uvedené navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky po preskúmaní všetkých dôvodov sťažnosti sťažovateľov, sťažnosť sťažovateľov na neústavnosť a nezákonnosť volieb v obci R. konaných dňa 2. 12. 2006, zo dňa 11. 12. 2006 ako zjavne neopodstatnenú zamietol.“

Prílohu vyjadrenia odporcu tvorili čestné vyhlásenia predsedníčky MVK J. K., podpredsedníčky MVK J. K. a členov MVK L. B., M. H. a E. S., všetky z 30. mája 2007.

Členovia MVK (vrátane predsedníčky a podpredsedníčky) vo svojich čestných vyhláseniach k tvrdeniam sťažovateľiek zhodne uviedli, že úradná pečiatka obce bola pre prípad potreby (označenie ďalších obálok) stále k dispozícii MVK. Ďalej uviedli, že predsedníčka a podpredsedníčka MVK využili svoje volebné právo a hlasovali v čase, keď sa vo volebnej miestnosti nenachádzal žiaden volič, a že predsedníčka a podpredsedníčka MVK „boli ustanovené v súlade so zákonom a nie menované starostom“. Zhodne potvrdili aj to, že nepoužité hlasovacie lístky a obálky boli po ukončení hlasovania spočítané, prelepené lepiacou páskou a uložené v inej miestnosti tak, aby nedošlo k ich zneužitiu. Zároveň uviedli, že pri sčítavaní hlasov došlo k spočítaniu voličmi odovzdaných obálok, a to na podnet A. S., a počet odovzdaných obálok bol porovnaný s údajom zo zoznamu voličov, pritom žiaden rozpor zistený nebol. Z čestných vyhlásení ďalej vyplynulo, že do prenosnej volebnej schránky bolo MVK umožnené voliť všetkým oprávneným voličom, ktorí o to písomne požiadali. Vo vzťahu k osobám, ktorým nebolo podľa sťažovateľiek umožnené voliť do prenosnej volebnej schránky, členovia MVK vo vyhláseniach uviedli, že V. T. sa volieb osobne zúčastnil a volil vo volebnej miestnosti. Manželka K. K., o hlasovanie ktorej do prenosnej volebnej schránky mal požiadať jej manžel, pre vážne zdravotné ťažkosti sama odmietla voliť do prenosnej schránky, a podobne A. S. prostredníctvom svojej nevesty, ktorá ho opatruje, uviedol, že si neželá hlasovať do

prenosnej volebnej schránky, pretože mu to zdravotný stav neumožňuje. V závere čestných vyhlásení členovia MVK opäť zhodne uviedli, že skutočne boli v jednej obálke tri hlasovacie lístky, a to jeden upravený pre voľbu starostu obce, jeden upravený pre voľbu poslancov obecného zastupiteľstva a jeden neupravený – čistý opäť pre voľbu poslancov obecného zastupiteľstva. Upravené hlasovacie lístky boli zaradené medzi platné a neupravený lístok medzi neplatné.

V rámci dokazovania ústavný súd vypočul v predmetnej veci 12 svedkov: A. S., M. T., V. T., E. S., Ž. S., A. H., K. K., J. K., J. K., L. B., M. B. a M. H. Výsluch uskutočnil 9. júna 2008 sudca spravodajca v priestoroch obecného úradu. Prítomná bola taktiež sťažovateľka v 1. rade, právna zástupkyňa sťažovateľiek JUDr. J. Z. a odporca.

Sťažovateľka v 1. rade pred pristúpením k samotnému výsluchu svedkov uviedla, že trvá na podanej sťažnosti v plnom rozsahu a že o uvedených skutočnostiach v sťažnosti sa dozvedela po voľbách od A. S., A. H. a M. B. Domnievala sa, že „... keď sa nespočítali obálky, mohli byť medzi nimi aj neplatné neúradné obálky, alebo mohlo byť v obálke aj viac hlasovacích lístkov...“. K námietke hlasovania predsedníčky a podpredsedníčky MVK uviedla: „Podľa mňa v prvom rade mali ísť odvoliť predsedníčka a podpredsedníčka volebnej komisie, avšak to, že volili v inom čase, v čase najvyššieho počtu voličov, nie je podľa mňa porušením zákona.“ V súvislosti s tvrdením o malom počte pripravených obálok (500 kusov a 300 opečiatkovaných) sťažovateľka v 1. rade dodala: „Nemám vedomosť o tom, že by to, že nebol dostatočný počet obálok, mohlo ovplyvniť výsledok volieb, pretože neboli voliť všetci oprávnení voliči.“

Svedkyňa A. S., členka MVK, pri výsluchu uviedla, že v priebehu spočítavania hlasov boli v jednej z obálok nájdené tri hlasovacie lístky, a to dva pre voľbu starostu obce a jeden pre voľbu poslancov do obecného zastupiteľstva. Na základe rozhodnutia člena MVK L. B. boli tieto hlasovacie lístky zaradené medzi neplatné a neskôr, pretože sa tieto na uloženom mieste nenachádzali, sa svedkyňa domnievala, že „asi ich dali medzi platné“. Svedkyňa ďalej uviedla: „Nemám vedomosť o tom, že by kvôli malému počtu obálok, nemohol nejaký volič odvoliť. Také niečo sa nestalo.“ Ďalej svedkyňa uviedla: „Podľa mňa

bolo manipulované s hlasovacími lístkami. K premiešaniu nepoužitých obálok s použitými obálkami nedošlo. Nepoužité obálky boli na zvláštnom mieste, avšak neboli spočítané ani zapečatené. Nevieť uviesť, či došlo pri spočítavaní obálok k nejakým rozdielom, pretože obálky spočítavané neboli a neboli porovnávané so zakrúžkovanými voličmi vo volebných zoznamoch. Chcem zdôrazniť aj to, že stále som musela odbehávať na WC (asi 40-krát), na toaletu som musela ísť, aj keď sa začali spočítavať hlasy.“ K okolnostiam týkajúcim sa žiadostí o voľbu do prenosnej volebnej schránky svedkyňa uviedla, „*že nebolo umožnené voliť všetkým voličom, ktorí skrze svojich rodinných príslušníkov požiadali o voľbu do prenosnej urny. P. T... žiadala voliť pre svojho švagra V. T... Pán T. však následne prišiel odvoliť do volebnej miestnosti. Ďalším prípadom bol pán K., ktorý žiadal voliť do prenosnej urny pre manželku, ktorá bola chorá, ani jeho žiadosti vyhovené nebolo... Ďalej to bol A. S., za ktorého žiadal voliť do prenosnej urny jeho syn J. S.“*. Svedkyňa v závere svojej výpovede uviedla: „*K tvrdeniu o neplatných hlasovacích lístkoch, ktoré napokon boli uznané ako platné, uvádzam, že v jednej obálke boli 3 hlasovacie lístky: 2 hlasovacie lístky pre starostu, 1 hlasovací lístok pre poslancov. Jeden lístok pre starostu bol odložený ako neplatný. V ďalších dvoch obálkach boli 3 lístky pre starostu, z nich ani jeden nebol použitý ako platný, boli vyradené ako neplatné (spolu 7 lístkov). Potom neskôr, pani B. zobrala všetky tie neplatné hlasovacie lístky (7) a dala ich medzi platné, zároveň ich ukázala pani H. Podľa môjho názoru malo byť neplatných celkovo 14 hlasovacích lístkov, 7 hlasovacích lístkov, ako som to uviedla, bolo vrátených späť medzi platné hlasovacie lístky a 7 zostalo neplatných, čo bolo uvedené aj v zápisnici.“*

Na otázky odporcu svedkyňa uviedla, že od roku 1990 sa na voľbách zúčastnila asi 14-krát (ako členka volebnej komisie), a to, že predsedníčka a podpredsedníčka MVK „*volili*“ v čase, keď bolo vo volebnej miestnosti približne 50 ľudí, tvrdila na základe informácie pozorovateľky.

Svedkyňa M. T. pri výsluchu uviedla, že švagor V. T. ju poprosil, aby požiadala MVK o možnosť voľby do prenosnej volebnej schránky, pretože sa cíti zle. Požiadavku švagra svedkyňa tlmočila MVK, ktorá žiadosti nevyhovela. Túto skutočnosť svedkyňa oznámila V. T., ktorý sa potom sám dostavil do volebnej miestnosti, kde hlasoval.

Svedok V. T. pri svojom výsluchu potvrdil, že v deň volieb napriek svojmu momentálnemu zlému zdravotnému stavu išiel hlasovať do volebnej miestnosti.

Svedkyňa E. S. pri výsluchu uviedla, že je nevestou vážne chorého A. S., preto oznámila MVK, že sa jej svokor nemôže a nechce volieb zúčastniť.

Na otázku sťažovateľky v 1. rade svedkyňa odpovedala, že členovia MVK sa síce pýtali, či majú prísť k jej svokrovi s prenosnou volebnou schránkou, avšak ona im odpovedala, že *„svokor je vo veľmi zlom stave, a ani neviem, či bude doma, či už nebude v nemocnici“*.

Svedkyňa Ž. S., ktorá sa volieb zúčastnila ako pozorovateľka, potvrdila, že na začiatku volieb bolo pripravených pre voličov 500 obálok z toho iba 300 označených odtlačkom úradnej pečiatky. Podľa nej malo byť pripravených 629 obálok. Nezaznamenala však, že by niektorý z oprávnených voličov nemohol hlasovať z dôvodu nedostatku úradne označených obálok. Uviedla, že úradná pečiatka obce bola na základe žiadosti A. S. k dispozícii priamo vo volebnej miestnosti. V súvislosti s voľbou do prenosnej volebnej schránky svedkyňa potvrdila, že MVK vyžadovala písomnú žiadosť. Tak to bolo aj v prípade J. S., ktorý žiadal o voľbu do prenosnej schránky pre svojho otca, a pretože takúto žiadosť nemal, požiadal pozorovateľky o list papiera, na ktorý ju napísal. Takúto žiadosť dal zapisovateľke MVK M. B. O príchode nevesty A. S. do volebnej miestnosti nevedela. Svedkyňa potvrdila zdravotné problémy členky MVK A. S. v priebehu volieb. Nemala vedomosť o tom, že by počas volieb bola podaná sťažnosť na *„neregulárnosť“* volieb.

K spočítavaniu hlasov svedkyňa uviedla: *„Po skončení volieb sa vysypala urna na stôl. Pani S. im povedala, že nech dajú po 50 kusov alebo po 100 kusov na kopu a odišla na WC, ale oni na ňu nečakali a začali tie obálky otvárať a zavolali aj nás pozorovateľky, aby sme im pomohli otvárať. Spočítavať sme im nepomáhali. Nevie, ako prišli k tým číslam v zápisnici, keď ja som vôbec nevidela, aby to spočítavali. Nemám vedomosť o tom, že by tam primiešavali iné obálky, boli tam obálky iba z uriem. Nevie o tom, že by sa v urnách nachádzali obálky, ktoré by neboli opečiatkové (úradné). Avšak keď som chcela skontrolovať, či sa medzi hlasovacie lístky sťažovateľky nezatúlali aj hlasovacie lístky*

odporcu, predsedníčka komisie sa na mňa nahnevala a povedala mi, že ja tu nemám ani čo hľadať. Pri spočítavaní hlasov volebná komisia zistila, že v jednej obálke sa nachádzali tri hlasovacie lístky všetky v prospech odporcu. Tieto lístky boli položené nabok, pán B. povedal, že sa nebudú počítat'. Ja som to síce nevidela, ale pani H. s pani S. tvrdili, že pani B. tieto tri lístky dala k platným. Ďalej k veci uvádzam aj to, že som sa od pani S. dopočula, že predsedníčka a podpredsedníčka boli pri preratúvaní hlasov pod stolom, kľáčali tam a čosi robili s obálkami. Ja osobne som nevidela, čo tam robili... Pani S. sa ich opýtala, čo tam robia, na čo im pani B. povedala, že to upracú až potom. Navyiac uvádzam, že ja som viac obálok, v ktorých by bolo viac hlasovacích lístkov, nevidela, len čo tvrdila pani S. malo by byť ich viac. Koľko, to neviem povedať. Podľa môjho vedomia boli medzi platné hlasovacie lístky zaradené 3 neplatné hlasovacie lístky: 2 pre starostu a 1 pre poslancov. Podľa mňa voľby neboli v súlade so zákonom, voľby boli nezákonné vo všetkom.“

K žiadosti J. S. o voľbu do prenosnej volebnej schránky svedkyňa uviedla: *„Ja som J. S. iba poskytla papier zo zošita, on si napísal žiadosť, ktorú dal pani B. Ona tú žiadosť pokrčila a odhodila.“*

Na otázku právnej zástupkyne sťažovateľiek svedkyňa uviedla: *„Nemám vedomosť o ďalších ľuďoch, ktorí žiadali o hlasovanie do prenosnej urny.“*

Na záver svedkyňa uviedla, že *„pravdou je to, čo som teraz uviedla, v zázname OVK zo 6. decembra 2006 sú uvedené nepresnosti“*.

Z výsluchu svedkyne A. H. vyplynulo, že sa volieb zúčastnila ako pozorovateľka. K počtu pripravených obálok uviedla, že *„nejaké obálky chýbali, hovorili o tom, či ich potom doniesli neskôr, to ja neviem“*. Svedkyňa počas volieb sprevádzala členov MVK, ktorí chodili s prenosnou volebnou schránkou, nevedela uviesť koľko voličov volilo týmto spôsobom, ale všetkým, ktorí o to požiadali, bolo umožnené takto hlasovať. Svedkyňa k veci ďalej vypovedala: *„Keďže ja som chodila s tou prenosnou urnou, neviem, koľkým ľuďom nebolo umožnené voliť do prenosnej urny. Podľa mňa možno trom ľuďom. Nevidela som, že by niekomu nebolo umožnené voliť z dôvodu, že chýbali obálky. Pri voľbe do prenosnej urny bolo všetkou v poriadku.“*

K problematike sčítavania hlasov svedkyňa uviedla: *„Pri sčítavaní hlasov sa našli nejaké viaceré hlasovacie lístky v jednej obálke, dalo sa to nabok ako neplatné, a dodatočne*

boli zaradené medzi platné, mohlo ich byť možno 3, ale presne neviem. V jednej obálke boli dva hlasovacie lístky pre starostu (neviem, pre ktorého kandidáta) a v druhej neviem presne, či tam boli tiež dva pre starostu. Ja ako pozorovateľka som pomáhala pri otváraní obálok, vyberaní lístkov, lístky som nespočítala. ... Neviem, či všetky tie tri hlasovacie lístky nájdené v spoločnej obálke boli zaradené medzi platné. Ja som bola pozorovateľkou prvýkrát, neviem povedať koľko neplatných hlasovacích lístkov bolo zaradených medzi platné.“

Na otázku právnej zástupkyne sťažovateľiek svedkyňa uviedla: *„Na kôpke, na ktorú sa odkladali neplatné hlasovacie lístky, bolo viac ako 3 hlasovacie lístky. Neviem povedať, koľko lístkov zostalo na tej kôpke po zaradení niektorých hlasovacích lístkov medzi platné.“*

Na otázku odporcu svedkyňa uviedla: *„Pri porovnaní zoznamu došlých voličov, ktorý sme si my pozorovateľky viedli, so zoznamom volebnej komisie, sa zistili nejaké rozdiely. Ale neviem v čom. Avšak ja som všetkých nepoznala, ktorých som poznala, tých som zapísala, a bola som aj preč s prenosnou urnou. Myslím, že správne číslo je uvedené v zápisnici volebnej komisie. Pri voľbe predsedníčky a podpredsedníčky bolo veľa ľudí, bola plná miestnosť, bolo to asi poobede, keď sme prišli späť s urnou.“*

Svedok K. K. k veci uviedol, že členovia MVK sa ho pýtali, či majú prísť k jeho manželke s prenosnou volebnou schránkou, a pokiaľ áno, nech doručí MVK manželkou podpísanú žiadosť. Pretože manželka svedka bola chorá, povedala mu, že si neželá, aby k nej s prenosnou volebnou schránkou chodili, a teda nepriala si voliť. Vzhľadom na určitú nezrovnalosť vyplývajúcu z porovnania obsahov „čestného prehlásenia“ z 29. decembra 2006 podpísaného svedkom (predloženého ústavnému súdu sťažovateľkami) a výpoveďou svedka bolo „čestné prehlásenie“ svedkovi predložené na vyjadrenie. Svedok k nemu uviedol, že nevie, čo je to za „prehlásenie“. Po pripomenutí sťažovateľky v 1. rade si však spomenul, že sťažovateľka v 1. rade mu doniesla nejaké tlačivo, aby ho podpísal.

Svedkyňa J. K., predsedníčka MVK, vo svojej výpovedi uviedla, že podľa jej názoru voľby prebehli v súlade so zákonom bez toho, aby boli zmanipulované. K voľbe do prenosnej volebnej schránky svedkyňa poznamenala: *„Občania žiadali o voľbu do prenosnej schránky čestným prehlásením, kde uviedli, že chcú, aby sme prišli k nim domov*

s prenosnou urnou. Ku každému, kto predložil čestné prehlásenie, členovia volebnej komisie išli s prenosnou urnou.“ K pripravenému počtu obálok svedkyňa uviedla: „Problém s obálkami nebol, bolo opečiatkovaných 300 obálok a ostatné boli pripravené na opečiatkovanie, keď som videla, že je málo obálok, ja osobne som ich opečiatkovala. Opečiatkované obálky boli vždy k dispozícii, nenastal taký problém, že by nejaký volič, nemohol voliť, pretože nemal obálku.“ V súvislosti s námietkami vzťahujúcimi sa k spočítavaniu hlasov svedkyňa uviedla: „Pri prepočítavaní hlasovacích lístkov sa našla jedna obálka, kde boli 3 hlasovacie lístky: jeden pre starostu a dva pre poslancov. Jeden lístok pre starostu bol platný, jeden lístok pre poslancov bol tiež platný a jeden lístok bol prázdny - neoznačený (asi sa dostal do obálky nedopatrením – zlepením lístkov) a zaradil sa medzi neplatné hlasovacie lístky. Nemám vedomosť o tom, že by nejaké neplatné hlasovacie lístky boli zaradené medzi platné.“ Ďalej svedkyňa uviedla: „Zápisnicu som podpísala dobrovoľne a rovnako to podpísali dobrovoľne aj ostatní členovia. Všetci členovia komisie vedeli, čo podpisujú. Na priebeh volieb nebola podaná žiadna sťažnosť.“ Svedkyňa k spôsobu sčítavania hlasov dodala: „Po vysypaní všetkých obálok z urien tieto neboli pred otváraním spočítané, boli otvorené, lístky boli vybraté a následne boli prepočítané lístky aj obálky. Počty obálok a hlasovacích lístkov podľa môjho názoru sedia presne tak, ako sa vykonali voľby.“ K voľbe prostredníctvom prenosnej volebnej schránky svedkyňa vypovedala takto: „O tom, že do prenosnej urny sa bude voliť iba na základe písomných žiadostí, rozhodla volebná komisia ešte pred voľbami. Takýto spôsob sa zvolil v našej obci teraz prvýkrát, t. j. pri voľbách 2. decembra 2006.“

Na otázku právnej zástupkyne sťažovateľiek svedkyňa uviedla: „Neviem, či by osobe, ktorá by v deň volieb ústne nahlásila svoju žiadosť o voľbu do prenosnej urny, bolo umožnené tak voliť. Bolo by to rozhodnuté po dohode s volebnou komisiou. Pri požiadaní telefonicky, by som nevedela presne identifikovať, či je to tá osoba, ktorá žiada o takúto voľbu.“

Na otázku sťažovateľky v 1. rade svedkyňa uviedla: „Obálky, z ktorých sa vybrali hlasovacie lístky, sa nehádzali pod stôl, odkladali sa na stôl. Podľa mňa sa nemohlo stať, že by tam bola neúradná obálka. Obálky sa kontrolovali pri otváraní, či sú úradné. Ja osobne som sa pri otváraní pozerala, či sa tam nachádza aj pečiatka.“

Svedkyňa J. K., podpredsedníčka MVK, potvrdila, že pred začiatkom volieb bolo pripravených 300 opečiatkovaných obálok a ostatné boli čisté – neopečiatkované. K žiadostiam o voľbu do prenosnej volebnej schránky svedkyňa uviedla: „*Na základe sťažností z minulých volieb, že sa chodilo s prenosnou urnou aj k tým voličom, ktorí o to nepožiadali, volebná komisia rozhodla, že s urnou sa bude chodiť iba na základe čestných prehlásení. Nebolo umožnené voliť iba tým voličom, za ktorých žiadali ich rodinní príslušníci ústne.*“ Svedkyňa ďalej uviedla: „*Na priebeh volieb nebola podaná žiadna sťažnosť.*“ K priebehu sčítavania hlasov svedkyňa uviedla: „*Pri sčítavaní hlasovacích lístkov nepomáhali pozorovatelia. Pri prepočítavaní hlasovacích lístkov sa zistilo, že v jednej obálke boli 3 hlasovacie lístky: 1 platný lístok pre starostu (tam bola zakrúžkovaná sťažovateľka), 1 platný lístok pre poslancov a 1 pre poslancov bol čistý (neoznačený) – bol uznaný za neplatný. Nie som si toho vedomá toho, aby boli z neplatných hlasovacích lístkov niektoré vložené medzi platné, ale určite sa tak nestalo. Voľby prebehli v súlade so zákonom.*“ Svedkyňa ďalej uviedla, že „*nemohlo sa stať, že by niektorý volič nedostal obálky, lebo keď sme videli, že je málo obálok, tak sme ich dopečiatkovali*“. K žiadostiam o voľbu do prenosnej volebnej schránky svedkyňa dodala: „*Keď som tu bola, počula som iba jednu ústnu žiadosť o voľbu do prenosnej urny (pán S.), potom som išla s prenosnou urnou a potom som počula, že boli ešte dve také žiadosti (pán K. a pán T.), to však viem iba z počutia.*“ Napokon svedkyňa ešte uviedla: „*Nemohlo dôjsť k pomiešaniu platných a neplatných hlasovacích lístkov, pretože sa ukladali na kôpky. Keď sa vysypali obálky z urny, pani predsedníčka chcela prepočítať obálky, avšak pani S. povedala, že sa to nerobí. Keď sa z obálok vybrali hlasovacie lístky, obálky sa spočítali a dávali sa na stôl.*“

Na otázku právnej zástupkyne sťažovateľiek svedkyňa uviedla: „*Obálky sme dávali na stôl.*“

Na otázku sťažovateľky v 1. rade svedkyňa uviedla: „*Pod stolom sa nachádzali iba papieriky od cukríkov, žiadne obálky tam neboli.*“

Svedok L. B., člen MVK, potvrdil, že v súvislosti s obálkami pre voličov nebol problém a tieto sa pečiatkovali aj dodatočne tak, aby ich bol dostatok. Podľa jeho názoru voľby prebiehali v „*poriadku*“. K žiadostiam o voľbu do prenosnej volebnej schránky uviedol, že podmienkou umožnenia takéhoto spôsobu hlasovania bolo predloženie žiadosti

vo forme „čestného prehlásenia“ podpísaného žiadateľom a doručeného MVK. V súvislosti s požiadavkou A. S. o voľbu do prenosnej volebnej schránky svedok uviedol: „Pán J. S. prišiel voliť, zastavil sa u pozorovateľiek, dali mu vypísať papier, ktorý vytrhli zo zošita, aby to podpísal a dal volebnej komisii. My ako komisia sme sa uzniesli, že to nebudeme brať ako čestné prehlásenie.“ Čo sa týka sčítavania hlasovacích lístkov, svedok potvrdil, že pozorovateľky sa ho nezúčastnili, „stáli iba pri stole. Pri sčítavaní sa zistilo (ja konkrétne som to zistil), že v jednej obálke sa našli 3 lístky: 1 platný lístok pre starostu, 1 platný lístok pre poslancov a 1 lístok pre poslancov čistý (neoznačený) – bol uznaný za neplatný. Stalo sa to asi zlepením lístkov. Pri prepočítavaní sme na jeden stôl dávali hlasovacie lístky a na druhý sme dávali obálky. Keď telefonovali z okresu, pani S. to zdvihla a povedala, že všetko je v poriadku. Neboli žiadne problémy. ... Obálky sa sčítavali priebežne s otváraním, obálky sa dávali na jeden stôl a hlasovacie lístky na druhý. K premiešaniu nepoužitých obálok s použitými dôjsť nemohlo. Nepoužité obálky boli zapečatené a vynesené hore. Po skončení prišli pozorovateľky a kontrolovali svoj zoznam zo zoznamami volebnej komisie a všetko považovali za správne.“.

Na otázku sťažovateľky v 1. rade svedok uviedol: „Nie pani S. našla tú obálku s viacerými lístkami, ale ja som ju našiel, a pani S. nenašla žiadnu obálku s viacerými lístkami. Ani pani H. nenašla žiadnu takú obálku. Našla sa iba tá jedna obálka s tromi hlasovacími lístkami, ako som už uviedol.“

Svedkyňa M. B., zapisovateľka MVK, pri svojom výsluchu uviedla: „Volby podľa mňa boli v súlade so zákonom. Pán S. odvolil, potom ho pani S. s pozorovateľkami prizvala a pýtali sa ho, či ich starký nechce voliť, dali mu papier, aby napísal žiadosť. Ale to nebolo čestné prehlásenie, lebo to napísal iba on. Ja som ho videla, a ukázala som ho komisii.“ Svedkyňa ďalej potvrdila, že počet pripravených obálok postačoval a priebežne sa pečiatkovali ďalšie obálky. „Nestalo sa, že by niekto nevolil, pretože nemal obálku.“ Svedkyňa ozrejmila podmienky voľby do prenosnej volebnej schránky takto: „Do určitého termínu sa mali roznieť informácie o voľbách, zároveň sa rozdali aj žiadanky na voľbu do prenosnej urny. Všetci voliči to dostali, takže kto sa cítil chorý, mohol to vypísať a požiadať suseda, rodinného príslušníka, aby to odniesol komisii. Každému, kto dal toto prehlásenie, bolo umožnené voliť do prenosnej urny. Nikomu by nebolo odmietnuté takto voliť.“

K procesu sčítavania hlasov svedkyňa uviedla: „*Nevidela som, kto pomáhal pri otváraní obálok a pri sčítavaní hlasov. Boli prichystané nejaké stoly, kde si dávali obálky a hlasovacie lístky, určite sa nedávali obálky pod stôl. K zámene použitých a nepoužitých obálok nemohlo dôjsť.*“ K okolnosti viacerých hlasovacích lístkov v jednej obálke svedkyňa vypovedala: „*Ja som to nevidela, len z rozprávania viem, že jeden člen komisie mal taký prípad, že bola jedna taká obálka, kde boli 3 hlasovacie lístky (2 pre poslancov a jeden pre starostu). Z počutia viem, že jeden lístok bol čistý, jeden bol platný pre poslancov, jeden bol platný pre starostu (pre sťažovateľku). Čistý bol zaradený medzi neplatné hlasovacie lístky. Pri sčítavaní si komisia robila kôpky – platné, neplatné hlasovacie lístky.*“

Svedkyňa M. H., členka MVK, svojou výpoveďou potvrdila, že pri voľbách nevznikol problém s počtom obálok pripravených pre voličov. „*Nestalo sa nič také, že by niekto nedostal obálku, a preto nemohol voliť.*“ Pre voľbu do prenosnej volebnej schránky svedkyňa uviedla: „*Každý, kto takto požiadal o voľbu, bolo mu umožnené takto voliť.*“ V súvislosti s namietanou sťažnosťou neumožnenia voliť pánovi S. do prenosnej schránky svedkyňa uviedla: „*Pani S. prišla odvoliť a povedala, že svokor je v zlom zdravotnom stave a nepraje si, aby ho niekto vyrušoval.*“ K sčítavaniu hlasovacích lístkov svedkyňa vypovedala: „*Pri prepočítavaní hlasovacích lístkov sa našla jedna obálka s tromi hlasovacími lístkami (2 pre poslancov a jeden pre starostu), 1 platný pre starostu, 1 platný pre poslancov a 1 pre poslancov čistý - neoznačený - uznaný za neplatný. Viem iba o jednej takejto obálke. ... Plné obálky sa neprepočítavali, pretože pani S. povedala, že to netreba, obálky sa spočítali až po ich otvorení a vybratí hlasovacích lístkov. Použité obálky sa nemohli pomiešať z nepoužitými obálkami, pretože nevydané obálky sa zapečatili a odniesli. ... Pri prepočítavaní sa ukladali obálky na stole, otvorené obálky sa dávali na jeden stôl a hlasovacie lístky na druhý stôl. Pod stôl sa určite nedávali žiadne obálky.*“ Svedkyňa napokon dodala: „*Počas volieb nebola podaná žiadna sťažnosť na priebeh a ústavnosť volieb.*“

II.

Podľa čl. 129 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy.

Podľa čl. 30 ods. 4 ústavy občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám.

Rozhodnutie voličov ako suveréna môže súdna moc zmeniť len vo výnimočných prípadoch, keď chyby volebného procesu spôsobili alebo mohli preukázateľne spôsobiť, že by voliči rozhodli inak, a bol by volený iný kandidát.

Podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže

- a) vyhlásiť voľby za neplatné,
- b) zrušiť napadnutý výsledok volieb,
- c) zrušiť rozhodnutie volebnej komisie a vyhlásiť za zvoleného toho, kto bol riadne zvolený,
- d) sťažnosť zamietnuť.

Z pohľadu jednoduchého práva relevantného v rozsahu ústavnoprávneho posúdenia na predmetnú vec dopadajú ustanovenia § 28, § 37 a § 38 volebného zákona.

Zmyslom a účelom inštitútu volebného súdnictva v demokratickom právnom štáte je nezávislý prieskum regulárnosti priebehu a výsledku volieb, garancie legitimacy moci dodržaním legality jeho utvárania. Vychádzajúc z demokratického princípu legitimacy verejnej moci, podľa ktorého je ľud jej zdrojom a v tejto úlohe sa podieľa na jej vytváraní cestou slobodných a demokratických volieb, ústavný súd vyslovuje základnú tézu, podľa ktorej pre volebné súdnictvo z princípu demokracie vyplýva vyvrátiteľná domnienka, že volebný výsledok zodpovedá vôli voličov, a predložiť dôkazy pre jej vyvrátenie je povinnosťou toho, kto volebné pochybenie namieta.

V opačnom prípade je konanie vo veciach volebného súdництва založené na ústavnom princípe ochrany rozhodnutia, ktoré vzišlo z vôle väčšiny, vyjadrenej slobodným rozhodovaním a rešpektujúcim práva menšiny.

III.

A. Sťažovateľky v sťažnosti namietali, že po skončení hlasovania vo volebnej miestnosti došlo k premiešaniu nepoužitých hlasovacích lístkov, t. j. tých, ktoré neboli vydané voličom, s hlasovacími lístkami, ktoré boli vydané a voličmi vhozené do volebných schránok, a že nemali byť spočítané použité obálky.

V súvislosti s touto námietkou sťažovateľiek ústavný súd na základe vykonaného dokazovania zistil tieto skutočnosti:

Členovia MVK pri výsluchu potvrdili, že nedošlo k premiešaniu nepoužitých hlasovacích lístkov s hlasovacími lístkami, ktoré boli vydané a voličmi vhozené do volebných schránok, a po ukončení volieb boli spočítané použité obálky. Žiaden z členov MVK nenamietal nesprávnosť zisteného počtu obálok tak, ako bol zaznamenaný v zápisnici o výsledku volieb, a navyše ani tvrdenie členky MVK A. S., ani tvrdenie pozorovateľiek, či sťažovateľiek neobsahovalo taký argument, ktorý by svedčil o tom, že zistený počet obálok nie je zhodný so skutočným stavom. Rovnako všetci svedkovia vylúčili, že by sa medzi obálkami nachádzali aj „*neúradné obálky*“. Väčšina svedkov, ktorí sa k tejto námietke vyjadrovali, potvrdili aj to, že tieto hlasovacie lístky a obálky boli uložené mimo dosahu miesta, na ktorom dochádzalo k spočítavaniu hlasov.

Podľa § 37 ods. 1 zákona o voľbách po ukončení hlasovania dá predseda okrskovej volebnej komisie zapečatiť nepoužité hlasovacie lístky a potom dá otvoriť volebnú schránku. Ak okrsková volebná komisia použila na výslovnú žiadosť jednotlivých voličov aj prenosnú volebnú schránku, komisia obsah schránok po ich otvorení zmieša.

Podľa § 37 ods. 2 zákona o voľbách okrsková volebná komisia vyberie obálky s hlasovacími lístkami z volebnej schránky, spočíta obálky a porovná počet obálok so záznamami v zozname voličov. Neúradné obálky komisia vylúči.

Uvedené zistenia boli podkladom na rozhodnutie ústavného súdu, že sťažovateľkami namietanými skutočnosťami neboli porušené príslušné ustanovenia volebného zákona.

B. K námietke sťažovateľiek o neumožnení voličom, ktorí o to požiadali, hlasovať mimo volebnej miestnosti ústavný súd z vykonaného dokazovania zistil, že všetkým oprávneným voličom, ktorí požiadali o hlasovanie mimo volebnej miestnosti, bolo umožnené takto hlasovať. Sťažovateľky označili tri prípady, konkrétne voličov V. T., A. K. a A. S., ktorým nemalo byť umožnené voliť do prenosnej volebnej schránky.

V prípade žiadosti V. T. bolo preukázané, že tento sa volieb zúčastnil a hlasoval vo volebnej miestnosti, vo vzťahu k žiadosti A. K. bolo výsluchom svedka (manžel A. K.) preukázané, že jeho manželka sa kvôli zdravotným problémom volieb zúčastniť nechcela, a v prípade žiadosti A. S. vykonané dokazovanie preukázalo, že nevesta A. S. E. S., ktorá je jeho opatrovatelkou, MVK oznámila, že jej svokor sa zo zdravotných dôvodov nechce zúčastniť volieb.

V danom prípade ústavný súd ani v tomto bode sťažnosti nemal dôvod na uplatnenie svojej právomoci podľa § 63 ods. 1 písm. a), b) alebo c) zákona o ústavnom súde.

C. Sťažovateľky v sťažnosti pred ústavným súdom namietali aj to, že „*pri otváraní obálok sa v jednej našli tri hlasovacie lístky, ktoré keďže boli neplatné, sa uložili najskôr k neplatným, no neskôr boli presunuté k platným a boli započítané do výsledkov hlasovania*“.

Ústavný súd pri posudzovaní tejto námietky sťažovateľiek vychádzal zo záverov vyplývajúcich z výpovedí svedkov (členov MVK) a z listinných dôkazov predložených ústavnému súdu sťažovateľkami a odporcom. Z obsahu podania z 3. decembra 2006

adresovaného „*Okresnej volebnej komisii*“ označeného ako „*Námietka voči nespokojnosti k práci členov voleb. komisie vo volebnom okrsku R.*“ podpísaného A. S., ďalej zo „*Záznamu z riešenia...*“ námietky A. S. obvodnou volebnou komisiou v Č. zo 6. decembra 2006, ako aj z čestných vyhlásení J. K., J. K., L. B. a M. H. vyplýva, že iba v jednom prípade sa v obálke nachádzali tri hlasovacie lístky, pritom prevažujú dôkazy svedčiace o tom, že v tejto obálke sa nachádzali dva hlasovacie lístky pre voľbu poslancov obecného zastupiteľstva a jeden hlasovací lístok pre voľbu starostu obce. Z dvoch lístkov pre voľby poslancov obecného zastupiteľstva bol jeden, ktorý spĺňal zákonné náležitosti, uznaný za platný a druhý, ktorý nebol vyplnený, bol MVK zaradený medzi neplatné hlasovacie lístky. Tento postup MVK vzhľadom na znenie ustanovenia § 38 ods. 2 volebného zákona ústavný súd považoval za správny.

Podľa § 38 ods. 2 volebného zákona ak sú v obálke dva alebo viac hlasovacích lístkov, okrsková volebná komisia vylúči hlasovacie lístky s neoznačenými kandidátmi. Ak sú v obálke dva alebo viac hlasovacích lístkov pre voľby poslancov, na ktorých sú kandidáti označení zhodne a správne, okrsková volebná komisia počíta za platný len jeden z hlasovacích lístkov; v opačnom prípade sú všetky hlasovacie lístky neplatné. Obdobne sa postupuje pri posudzovaní hlasovacích lístkov pre voľby starostu obce (primátora).

Výpovede svedkýň A. S. a A. H. k okolnostiam námietky o počte neplatných hlasovacích lístkov boli nepresné, nejasné, a tým aj nehodnoverné. Preto z ich výpovedí nebolo možné ustáliť iný skutkový stav, než ho prijala príslušná volebná komisia.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že ani táto námietka sťažovateľiek o nezákonnosti napádaných volieb neobstojí.

D. Ďalším dôvodom, pre ktorý žiadali sťažovateľky vyhlásiť voľby za neplatné, bola skutočnosť, že „*komisii bolo daných k dispozícii 300 obálok označených pečiatkou obce so štátnym znakom, 200 ďalších obálok bolo pripravených, ale neopečiatkovaných, pričom pečiatka obce nebola k dispozícii volebnej komisii*“.

Tvrdenie sťažovateľiek, že úradná pečiatka obce nebola počas volieb k dispozícii MVK, bolo vykonaným dokazovaním (najmä výsluchmi svedkov) jednoznačne vyvrátené. Všetci členovia MVK, ale aj pozorovateľky potvrdili, že úradnou pečiatkou MVK disponovala a bola využívaná na označenie obálok tak, aby ich bol pripravený stále dostatočný počet pre prichádzajúcich voličov. Rovnako všetci svedkovia, ktorí sa k tejto veci vyjadrovali, potvrdili, že žiadnemu voličovi nebolo upreté jeho volebné právo z dôvodu, že by mu nebola vydaná obálka k hlasovaniu, a teda každý z oprávnených voličov dostal obálku označenú odtlačkom úradnej pečiatky obce tak, ako to vyžaduje príslušné ustanovenie zákona.

Podľa § 28 ods. 1 volebného zákona predseda okrskovej volebnej komisie skontroluje pred začatím volieb za prítomnosti komisie volebnú schránku a prenosnú volebnú schránku a zapečatí ich. Skontroluje tiež vybavenie volebnej miestnosti, či je pripravený zoznam voličov a dostatočný počet hlasovacích lístkov a prázdnych nepriehľadných obálok označených odtlačkom úradnej pečiatky obce.

Uvedené zistenia boli podkladom na rozhodnutie ústavného súdu, že ani touto sťažovateľkami namietanou skutočnosťou nebolo porušené citované ustanovenie volebného zákona.

E. Napokon sťažovateľky namietali, že *«predsedníčka miestnej volebnej komisie menovaná starostom obce spolu s podpredsedníčkou volebnej komisie, taktiež menovanej starostom obce, využili svoje hlasovacie právo v poobedňajších hodinách v čase, keď vo volebnej miestnosti bolo najviac voličov (cca. 50), pričom tieto „boli pri voličoch, ktorí hlasovali a vtedy aj obidve boli odvolit“»*. Sťažovateľky v ďalšom túto svoju námietku nekonkretizovali.

Ústavný súd túto námietku sťažovateľiek považoval vo vzťahu k otázke zákonnosti a ústavnosti volieb starostu obce za irelevantnú, pretože ak by aj predsedníčka a podpredsedníčka MVK skutočne hlasovali v čase, keď sa vo volebnej miestnosti nachádzal čo aj najvyšší počet voličov, tento ich postup nepredstavoval porušenie

volebného zákona, a keď sťažovateľky nepredložili žiaden ďalší argument, ktorý by svedčil o opaku, a teda že tento postup ovplyvnil nejakým spôsobom výsledok volieb, ústavný súd uzavrel, že v predmetnej veci neexistoval dôvod na postup podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. a) až c) zákona o ústavnom súde.

Právomoc ústavného súdu zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa uplatní len vtedy, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa však vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb (napr. PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99).

Z uvedených skutočností bolo možné urobiť záver, že sa sťažovateľkám nepodarilo preukázať právne významné (relevantné) skutočnosti, ktoré by spochybnili ústavnosť a zákonnosť volieb starostu obce (non liquet), preto ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia [§ 63 os. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. septembra 2008